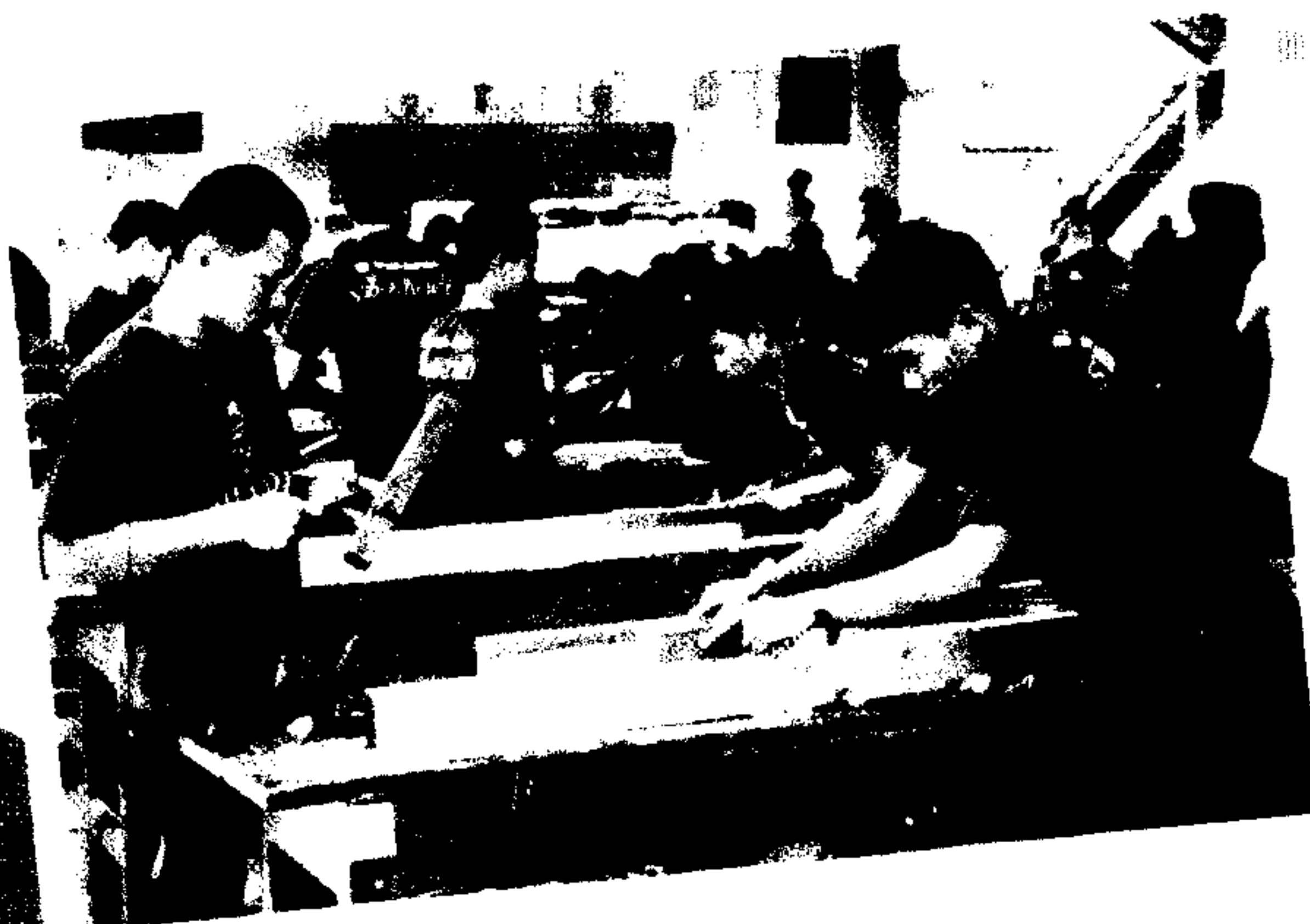
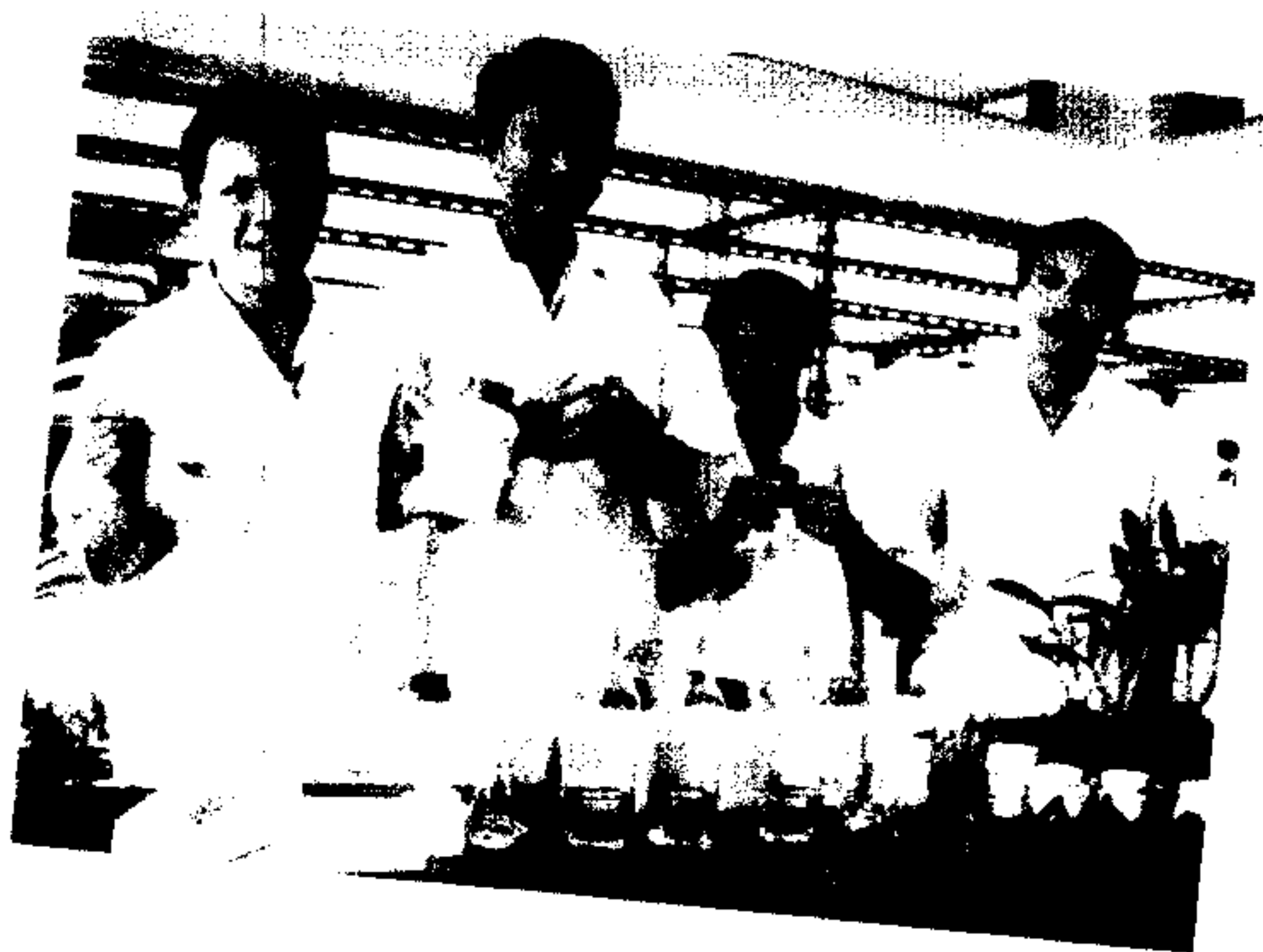

คู่มือ

การสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนของสถาบันศึกษาอเนกวิชา

กรมส่งเสริมการศึกษานานาชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

125

คู่มือการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

www.vec.go.th

ก

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ
ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๒ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ส่วนที่ ๒ การอาชีวศึกษา ข้อ ๒๒ ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน
ตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา ดังนั้น สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ จึงได้จัดทำ
คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษาขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางใน
การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
เกิดผลดีกับผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินงานทุกท่าน
ที่ได้เสียสละเวลาในการจัดทำคู่มือในครั้งนี้ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้
จะเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและผู้สนใจ

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จัดทำขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อใช้เป็นคู่มือสำหรับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ประกาศใช้ในวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบด้วย ๘ มาตรฐาน ๔๕ ตัวบ่งชี้

๒. เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน ได้ใช้เป็นคู่มือเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบมุ่งสู่การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

๓. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๔. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๕. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๖. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๗. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดส่งรายงานประเมินคุณภาพภายในต่อต้นสังกัด หลังเปิดภาคเรียนในปีการศึกษาถัดไป ไม่เกิน ๓๐ วัน

๘. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	จ
บทที่ ๑ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๑
๑.๑ ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๑
๑.๒ มาตรฐานการอาชีวศึกษา	๔
๑.๓ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๗
๑.๔ ประโยชน์ของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๑๔
บทที่ ๒ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	๑๕
๒.๑ ความสำคัญของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	๑๕
๒.๒ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	๑๕
๒.๓ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	๑๘
๒.๔ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ	๒๒
บทที่ ๓ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	๒๓
๓.๑ ความสำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	๒๓
๓.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	๒๕
๓.๓ หลักการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	๒๕
๓.๔ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ	๒๗
บทที่ ๔ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๒๙
๔.๑ ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายใน	๒๙
๔.๒ วัตถุประสงค์การประเมินคุณภาพภายใน	๒๙
๔.๓ หลักการประเมินคุณภาพภายใน	๓๐
๔.๔ ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายใน	๓๐
๔.๕ การดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน	๓๑
๔.๖ เกณฑ์และประเด็นการพิจารณาในการประเมินคุณภาพภายใน	๓๑
บทที่ ๕ การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในและก็นำผลไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๓๖
๕.๑ การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	๓๖
๕.๒ การนำผลไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๓๙

ภาพที่

หน้า

๑.๑	องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๓
๑.๒	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๘
๑.๓	ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา กับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย	๑๐
๑.๔	องค์ประกอบคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๑๑
๑.๕	กรอบแนวคิดการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๑๒
๑.๖	ขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๑๓
๒.๑	กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	๑๕
๒.๒	แสดงความเชื่อมโยงองค์ประกอบของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	๑๗
๒.๓	กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	๑๘
๓.๑	ความสัมพันธ์ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในระบบการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก	๒๔
๓.๒	กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	๒๗
๕.๑	ขั้นตอนการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน	๓๗

บทที่ ๑

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑.๑ ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการศึกษาว่าจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนให้สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการประกันคุณภาพการทำงานในหน้าที่ปกติของผู้ที่อยู่ในสถานศึกษานั้น สถานศึกษาที่มีการประกันคุณภาพจึงสามารถสร้างความมั่นใจให้กับสังคมและผู้รับบริการว่ามีกระบวนการดำเนินงาน มีการปฏิบัติงานตามกระบวนการที่กำหนดเพื่อมุ่งสู่คุณภาพ ของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร และสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ในหมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีสาระดังนี้

มาตรา ๔๗ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา ๔๙ ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในมาตรา ๔๘ การดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรานี้จะต้องครอบคลุมสาระสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๒. ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานปกติ
๓. ต้องจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

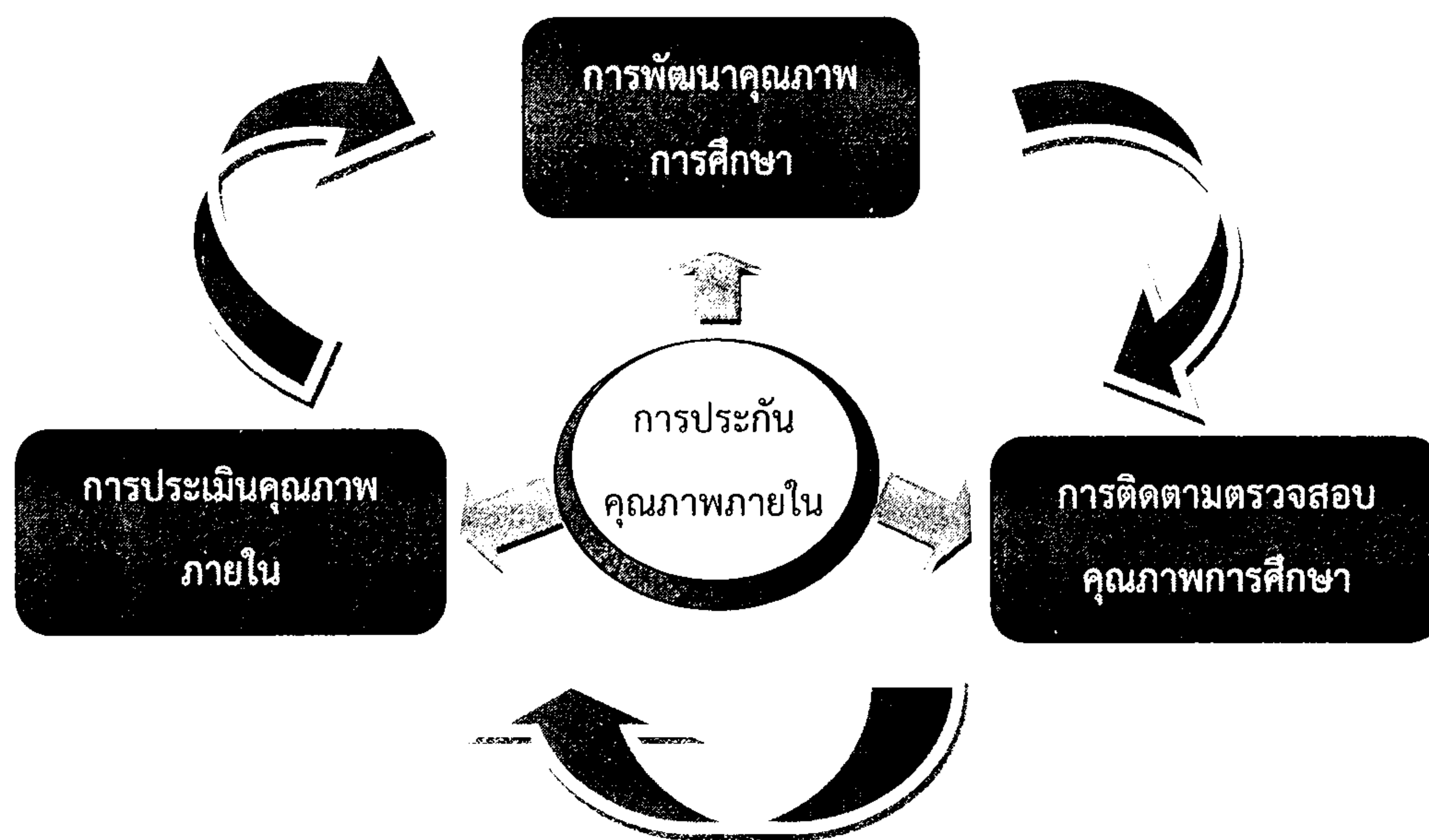
ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

“การประเมินคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

“การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินการตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้ เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน ของทุกคน

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังภาพที่ ๑.๑

ภาพที่ ๑.๑ องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ในส่วนของหมวด ๒ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ ๒ การอาชีวศึกษา มีสาระที่สำคัญ ดังนี้

ข้อ ๒๒ ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(๓) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

(๔) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(๕) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(๖) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

(๗) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในการดำเนินการให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อ ๒๓ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ ๒๒ (๑) ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาการอาชีวศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสมรรถนะวิชาชีพทุกหลักสูตรและสาขาวิชา รวมทั้งเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่นและเทคโนโลยี

ข้อ ๒๔ ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน

ข้อ ๒๕ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ ๒๒ (๒) จะต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

- (๑) วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการดำเนินการของสถานศึกษา
- (๒) กระบวนการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์
- (๓) การวิจัยและนวัตกรรม
- (๔) การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม
- (๕) การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา และนันทนาการ
- (๖) การบริหารและการจัดการสถานศึกษา
- (๗) การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
- (๘) การเงินและงบประมาณของสถานศึกษา

ข้อ ๒๖ สถานศึกษาอาชีวศึกษาต้องดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้มีการกำกับและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ข้อ ๒๗ ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพแก่ผู้เรียนตามหลักสูตรที่เปิดสอนครบทุกสาขาวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หรือตามระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเห็นสมควร

ข้อ ๒๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถานประกอบการที่มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ข้อ ๒๙ ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทราบ รวมทั้งให้เปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

๑.๒ มาตรฐานการอาชีวศึกษา

มาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา กำหนดเป็น ๒ ส่วน

ประกอบด้วย ๘ มาตรฐาน ๔๕ ตัวบ่งชี้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การจัดการอาชีวศึกษา จำนวน ๗ มาตรฐาน ๓๕ ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ ๑ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๙ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสม ๒.๐๐ ขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงาน ชุมชน ที่มีต่อคุณภาพของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๔ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตั้งแต่ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๕ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตั้งแต่ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติขึ้นไปในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๖ ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษารับรอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๗ ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเทียบกับแรกเข้า

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๘ ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระ หรือศึกษาต่อภายใน ๑ ปี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๙ ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงาน หรือสถานศึกษา หรือผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

มาตรฐานที่ ๒ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา จำนวน ๕ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ หรือประชาคมอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ ระดับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ ระดับคุณภาพในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๕ ระดับคุณภาพในการฝึกงาน

มาตรฐานที่ ๓ ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา จำนวน ๑๒ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ ระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการบริหารจัดการสถานศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๓ ระดับคุณภาพในการพัฒนาสถานศึกษาตามอัตลักษณ์
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๔ ระดับคุณภาพในการบริหารงานและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๕ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของ
สถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๖ ระดับคุณภาพในการบริหารความเสี่ยง
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๗ ระดับคุณภาพในการจัดระบบดูแลผู้เรียน
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๘ ระดับคุณภาพในการพัฒนา และดูแลสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ของ
สถานศึกษา และการใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ศูนย์วิทยบริการ
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๙ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และ
คอมพิวเตอร์

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑๐ ระดับคุณภาพในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑๑ ระดับคุณภาพในการบริหารการเงินและงบประมาณ
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑๒ ระดับคุณภาพในการระดมทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษากับ
เครือข่ายทั้งในประเทศและ หรือต่างประเทศ

มาตรฐานที่ ๔ ด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ จำนวน ๑ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการการบริการวิชาการและวิชาชีพ

มาตรฐานที่ ๕ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย จำนวน ๒ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการโครงการ สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์
หรืองานวิจัย ของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์
หรืองานวิจัยของครู

**มาตรฐานที่ ๖ ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก จำนวน
๔ ตัวบ่งชี้**

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ระดับคุณภาพในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านการรักชาติ เทิดทูน
พระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ
ทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ ระดับคุณภาพในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ระดับคุณภาพในการส่งเสริมด้านการกีฬาและนันทนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๔ ระดับคุณภาพในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน ๒ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ระดับคุณภาพในระบบการประกันคุณภาพภายใน

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ ระดับคุณภาพในการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕

ส่วนที่ ๒ การฝึกอบรมวิชาชีพ จำนวน ๑ มาตรฐาน ๑๐ ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ ๘ ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จำนวน ๑๐ ตัวบ่งชี้

จัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
สถานประกอบการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการบริหารจัดการการฝึกอบรมหลักสูตร
วิชาชีพระยะสั้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา
ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สถานประกอบการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ระดับคุณภาพในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๔ ระดับคุณภาพในการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๕ ระดับคุณภาพในการระดมทรัพยากรในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตร
วิชาชีพระยะสั้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๖ ร้อยละของครูผู้สอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่ได้รับการพัฒนา

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๗ ระดับคุณภาพในการบริหารการเงินและงบประมาณ

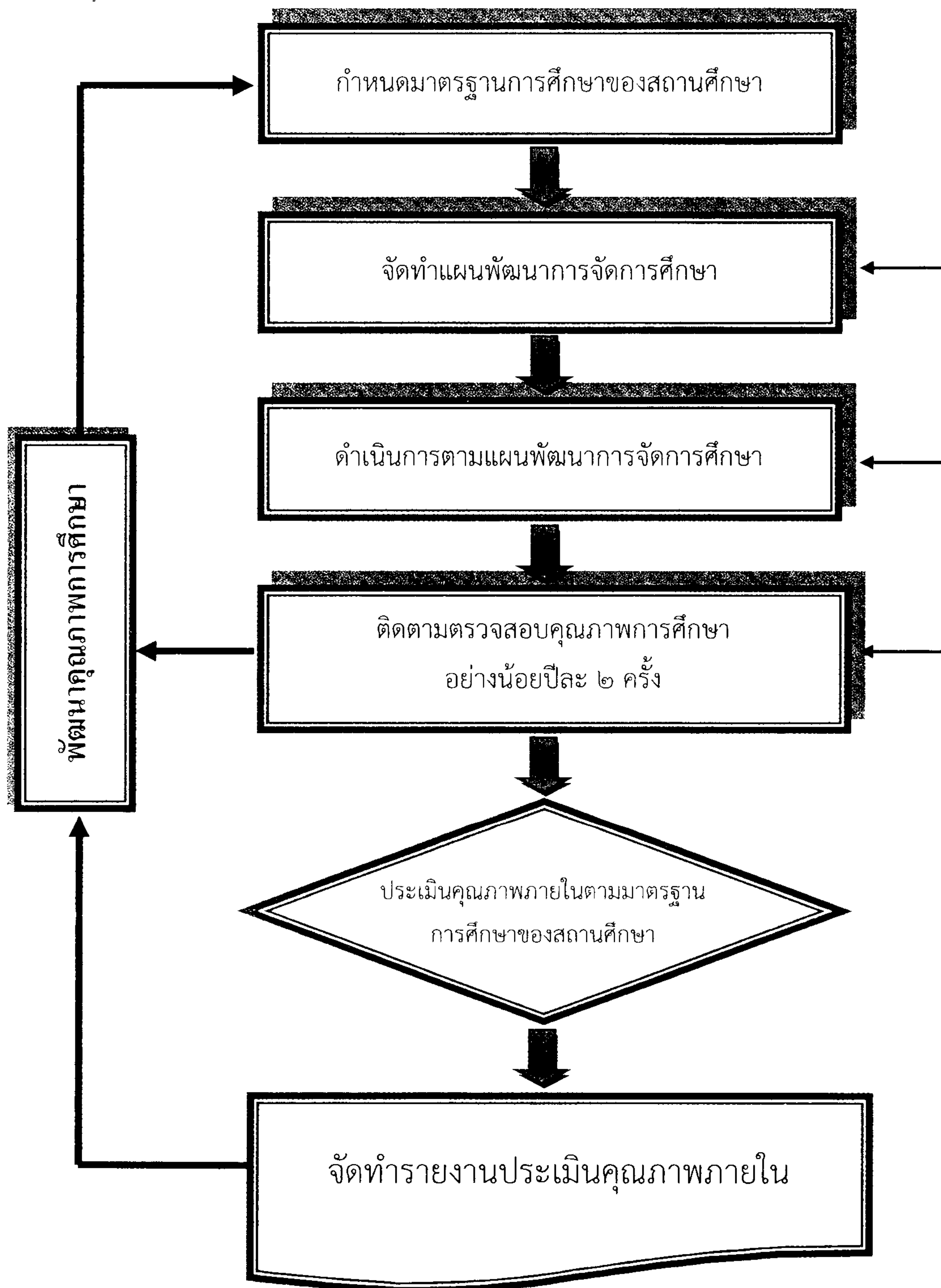
ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๘ ร้อยละของผู้สำเร็จการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่มีผลคะแนน
การฝึกอบรม ๒.๐๐ ขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๙ ร้อยละของผู้สำเร็จการฝึกอบรมตามหลักสูตรเทียบกับแรกเข้า

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑๐ ระดับความพึงพอใจของผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่มีต่อการนำความรู้
ความสามารถไปใช้ประโยชน์

๑.๓ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการ
ประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของ
หน่วยงานต้นสังกัด ดังภาพที่ ๑.๒

ภาพที่ ๑.๒ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑.๓.๑ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของตนเอง เพื่อใช้เป็นหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐาน

การอาชีวศึกษา และครอบคลุมสมรรถนะวิชาชีพทุกหลักสูตรและสาขาวิชา รวมทั้งเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่นและเทคโนโลยี

๑.๓.๒ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สถานศึกษากำหนดไว้ (รายละเอียดในบทที่ ๒)

๑.๓.๓ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีในแต่ละปี (รายละเอียดในบทที่ ๒)

๑.๓.๔ จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง (รายละเอียดในบทที่ ๓)

๑.๓.๕ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทุกปีการศึกษา (รายละเอียดในบทที่ ๔)

๑.๓.๖ จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปีการศึกษา และส่งรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัด หลังเปิดภาคเรียน ๓๐ วันในปีการศึกษาถัดไป (รายละเอียดในบทที่ ๕)

๑.๓.๗ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยนำข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพภายในไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถานศึกษา (รายละเอียดในบทที่ ๕)

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มีวิธีในการดำเนินการโดยสถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนั้นสถานศึกษาควรมีคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี จำนวนไม่น้อยกว่า ๘ คน ประกอบด้วย

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ไม่น้อยกว่า ๒ คน	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๔. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักเรียนนักศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖. รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ตัวแทนจาก ชุมชน องค์กรท้องถิ่น สถานประกอบการ สมาคม ผู้ปกครองที่มีความรู้เรื่องการจัดการอาชีวศึกษา

หน้าที่ของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีดังนี้

๑. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎหมายว่า
๒. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการติดตาม

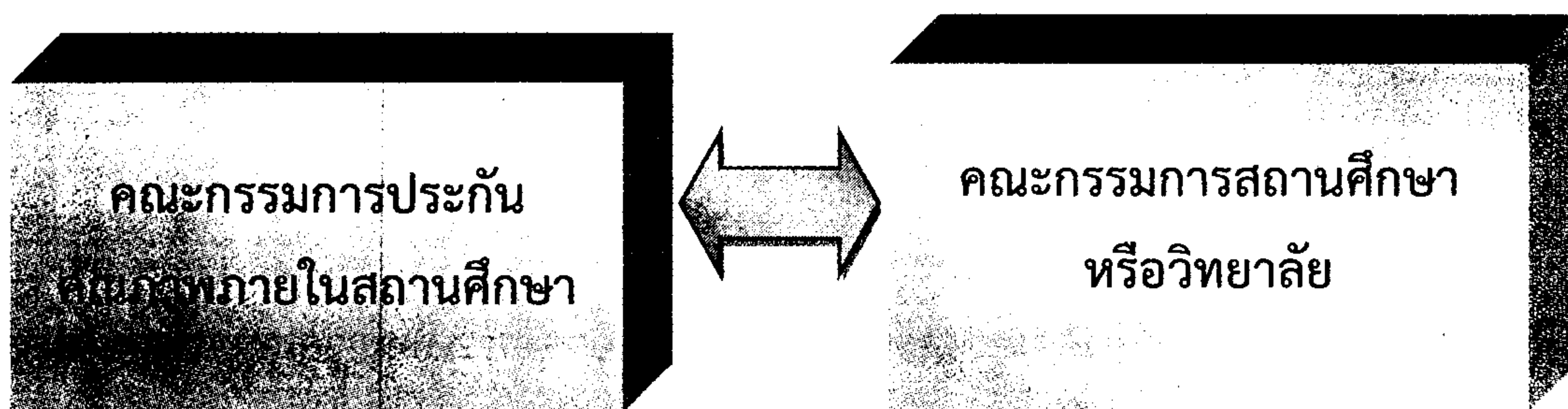
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

๓. ประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. กำกับติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกำกับติดตามการทำงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

๕. เห็นชอบมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย

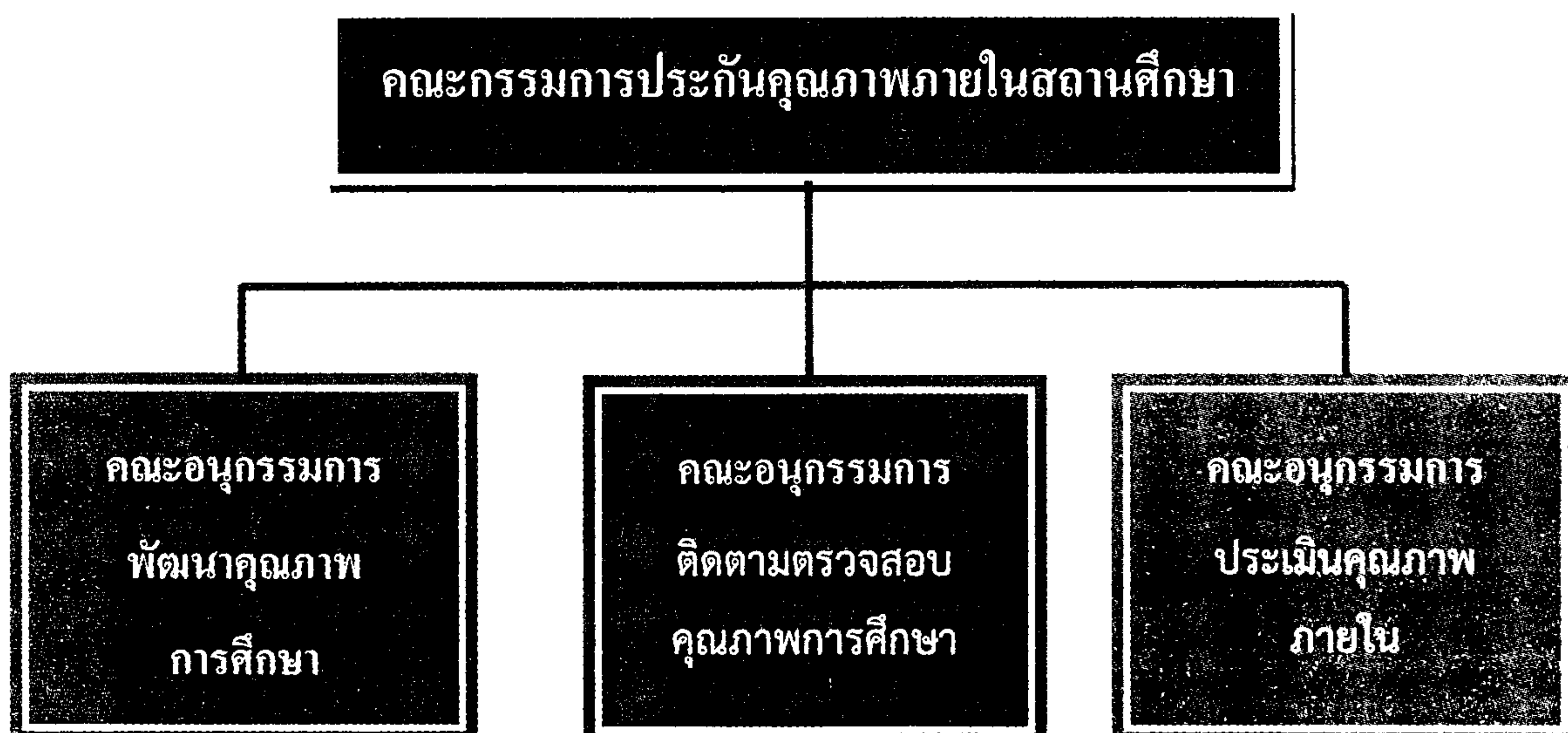
การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะต้องประสานงานและร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัยในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจึงจะสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ได้ตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังภาพที่ ๑.๓

ภาพที่ ๑.๓ ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
กับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย

การดำเนินการของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับการบริหารงานของสถานศึกษาและการปฏิบัติงานปกติของครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๓ ชุด (ดังภาพที่ ๑.๔) คือ

๑. คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๒. คณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
๓. คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

ภาพที่ ๑.๔ องค์ประกอบคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี
ประกอบด้วย

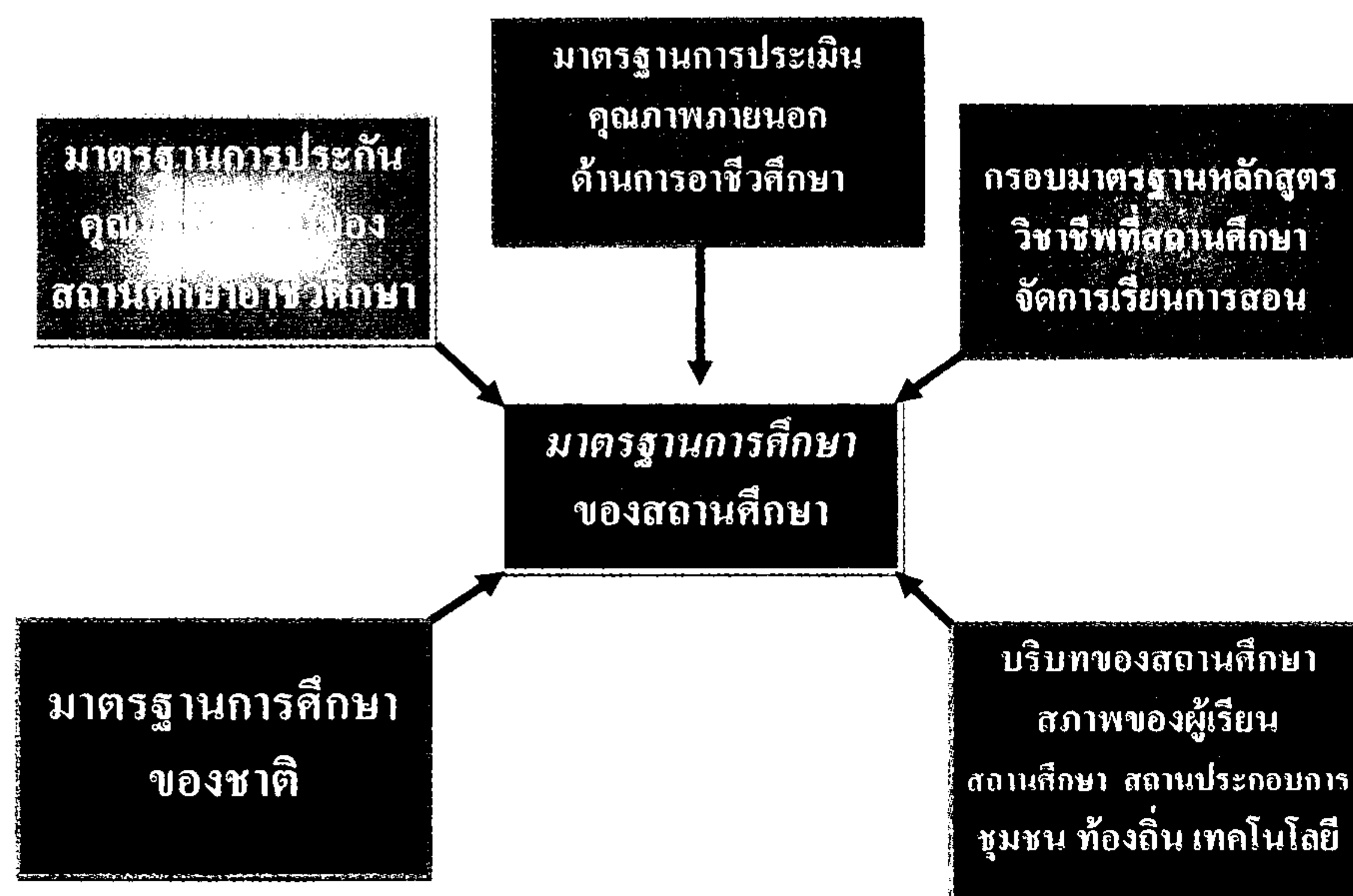
๑. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	รองประธานกรรมการ
๓. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	รองประธานกรรมการ
๔. รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	รองประธานกรรมการ
๕. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๖. ตัวแทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า ๒ คน	กรรมการ
๗. หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก	กรรมการ
๘. หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๙. หัวหน้างานวางแผนและงบประมาณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ตัวแทนจากสถานประกอบการไม่ซ้ำกับคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

หน้าที่ของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

๑. จัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
๒. จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีกรอบแนวคิดดังภาพที่ ๑.๕

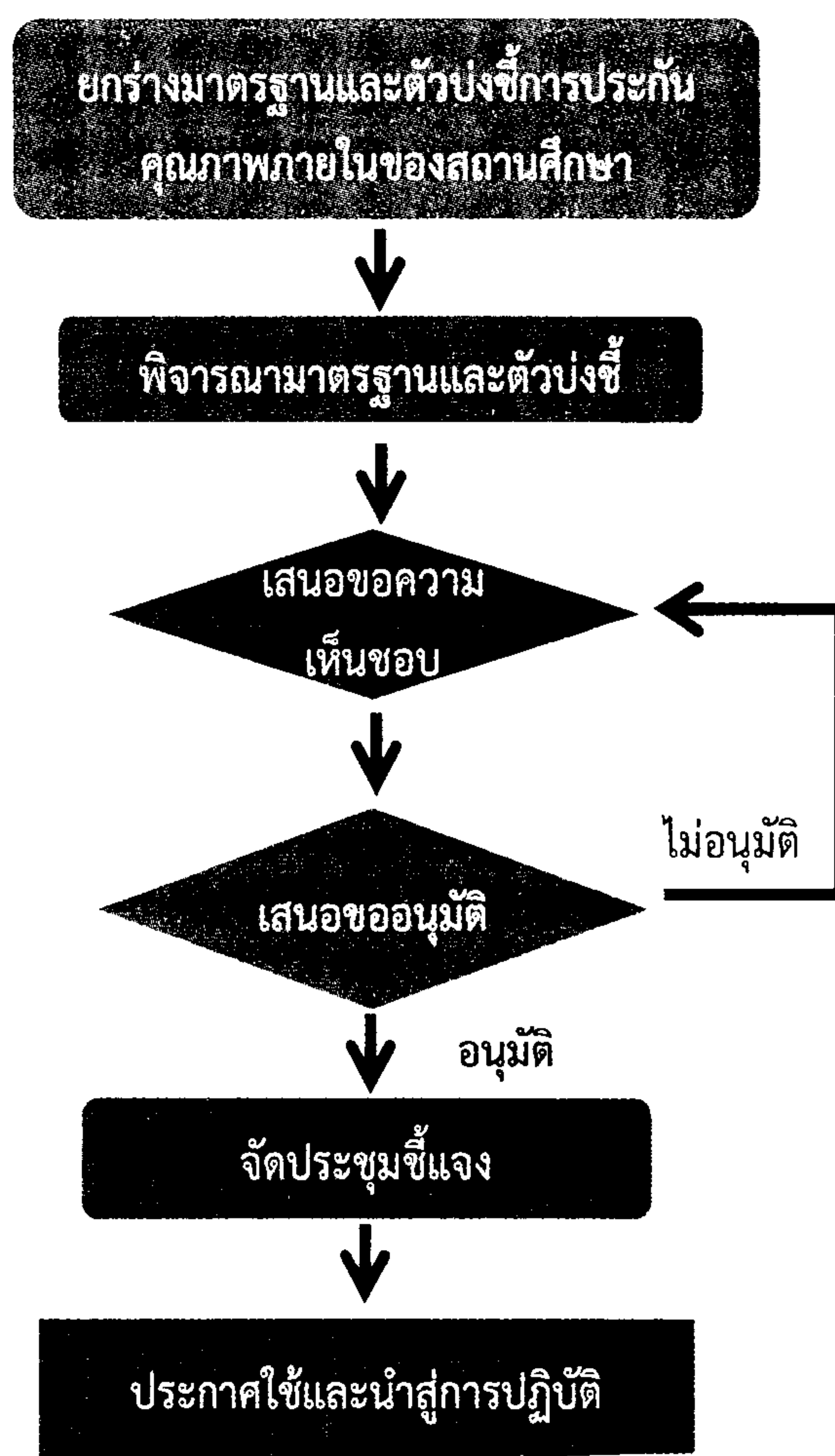

ภาพที่ ๑.๕ กรอบแนวคิดการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑. ยกร่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
๒. พิจารณามาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือวิธีการอื่นตามหลักวิชาการ
๓. เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๔. คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานำเสนอต่อคณะกรรมการ
สถานศึกษาหรือวิทยาลัย เพื่ออนุมัติ
๕. จัดประชุมชี้แจงให้ครู บุคลากร ผู้เรียน ในสถานศึกษาทราบ
๖. ประกาศใช้และนำสู่การปฏิบัติ

ซึ่งขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ดังภาพที่ ๑.๖

ภาพที่ ๑.๖ ขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือกับ คณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย เพื่อเชื่อมโยงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดขึ้นให้สอดคล้อง กับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปี ประกอบด้วย สารสำคัญดังนี้

๑. ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา เช่น ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ข้อมูลบุคลากร นักเรียน หลักสูตรที่เปิดสอน อาคารสถานที่ เป็นต้น

๒. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๒.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ คำอธิบาย ประเด็นการพิจารณา หลักฐานประกอบการพิจารณา เกณฑ์การตัดสิน ผู้รับผิดชอบ

๒.๒ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เช่น แผนการนิเทศ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรม โครงการ การจัดการเรียนการสอน เครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบ เป็นต้น

๒.๓ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เช่น
กรอบการประเมิน เครื่องมือในการประเมิน ผู้ประเมิน เป็นต้น

ส่วนคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และคณะกรรมการ
ประเมินคุณภาพภายใน ดังรายละเอียดในบทที่ ๓ และบทที่ ๔

๑.๔ ประโยชน์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑.๔.๑ ประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้มีคุณภาพตาม
มาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

๑.๔.๒ ประโยชน์ต่อครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้ทำงานอย่างมืออาชีพ มีการพัฒนา
งาน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านต่างๆ เพื่อมุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน

๑.๔.๓ ประโยชน์ต่อผู้บริหาร ได้บริหารงานอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และใช้
หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร

๑.๔.๔ ประโยชน์ต่อสถานศึกษา สถานศึกษามีการทำงานที่มีมาตรฐานได้รับการพัฒนา
เป็น ที่ยอมรับของชุมชน และเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนได้

๑.๔.๕ ประโยชน์ต่อสถานประกอบการ โดยสถานประกอบการได้บุคลากรที่มี
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอาชีพ

๑.๔.๖ ประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มี
คุณภาพให้แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

บทที่ ๒

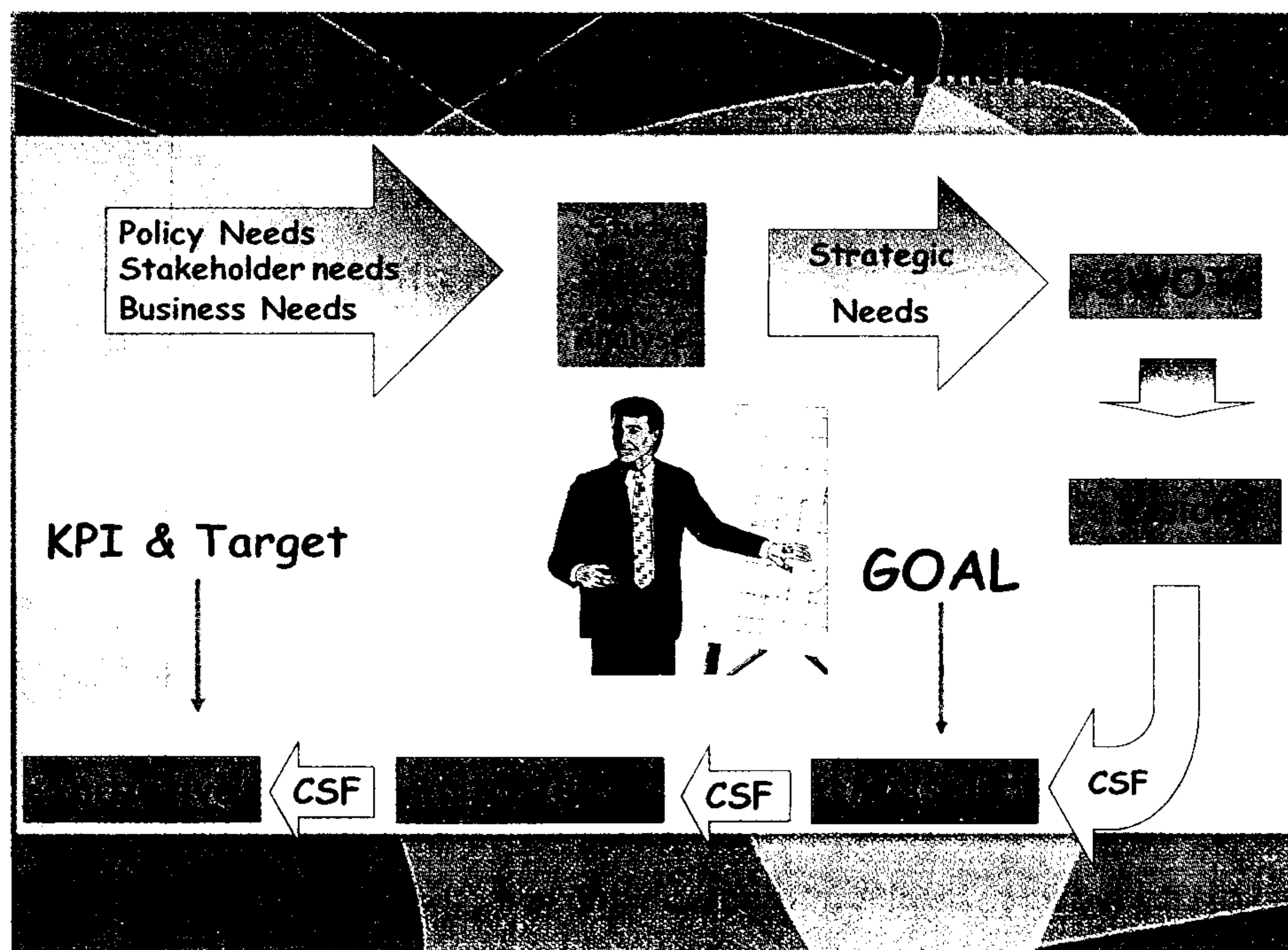
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๑ ความสำคัญของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแผนแม่บทที่มีความสำคัญยิ่งของสถานศึกษา เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบเชิงกลยุทธ์ (Strategic Plan) ที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ อย่างรอบด้านและรอบคอบ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

๒.๒ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดทำเป็นแผนพัฒนาระยะ ๓ - ๕ ปี โดยกำหนดช่วงเวลาให้เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต้นสังกัดและบริบทสถานศึกษา มีกระบวนการดังภาพที่ ๒.๑

ภาพที่ ๒.๑ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๒.๑ ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายและความต้องการในการจัดการศึกษา

๑) ศึกษาและวิเคราะห์นโยบาย (Policy Needs) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๙) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรฐานการศึกษาของชาติ (พ.ศ.๒๕๕๗) มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘) มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ ยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบายของกลุ่มจังหวัด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนนโยบายของสถานศึกษา

๒) ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนางานตามภารกิจของสถานศึกษา (Business Needs) หมายถึง ผลต่างระหว่างผลการดำเนินงานของสถานศึกษากับเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจได้มาจากรายงานประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัดและรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก

๓) ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Stakeholder Needs) ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานประกอบการ ชุมชน และสังคมที่สถานศึกษาตั้งอยู่

๒.๒.๒ ศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาควรศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพของตนเอง โดยอาจใช้หลักการของการวิเคราะห์สภาพการณ์ของสถานศึกษา โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis หรืออื่นๆ เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการที่จะสนองตอบ ความต้องการในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น

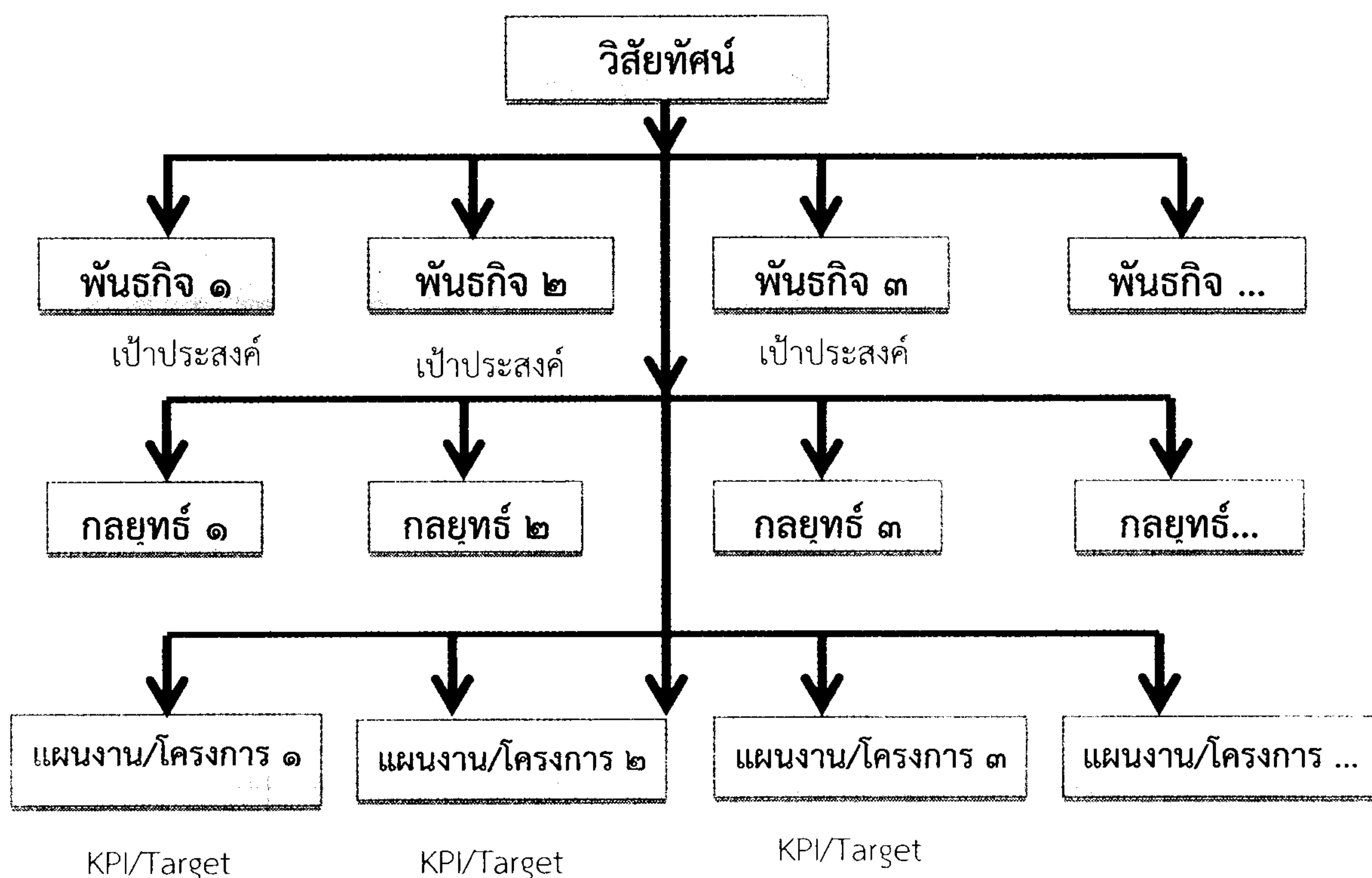
๒.๒.๓ กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการกำหนดเจตนารมณ์ที่แสดงถึงความคาดหวังสูงสุดของผู้นำและสมาชิกในองค์กร ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ข้อมูล ความต้องการในการจัดการศึกษา และศักยภาพของสถานศึกษา

๒.๒.๔ กำหนดพันธกิจ (Mission) เป็นการกำหนดภารกิจที่จะต้องทำให้ความคาดหวัง (Vision) ประสบความสำเร็จ โดยการวิเคราะห์หาปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factors : CSF) และนำปัจจัยสู่ความสำเร็จเหล่านั้นมากำหนดเป็นพันธกิจ โดยควรมีการกำหนดเป้าหมาย (Goal) ของแต่ละพันธกิจไว้ด้วย

๒.๒.๕ กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน (Strategy) เป็นวิธีการดำเนินงานใน แต่ละพันธกิจให้ประสบความสำเร็จ โดยการนำพันธกิจมาวิเคราะห์หาปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ (CSF) ของแต่ละพันธกิจ และนำมากำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue) และวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ นำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ (Strategic) ตามลำดับ

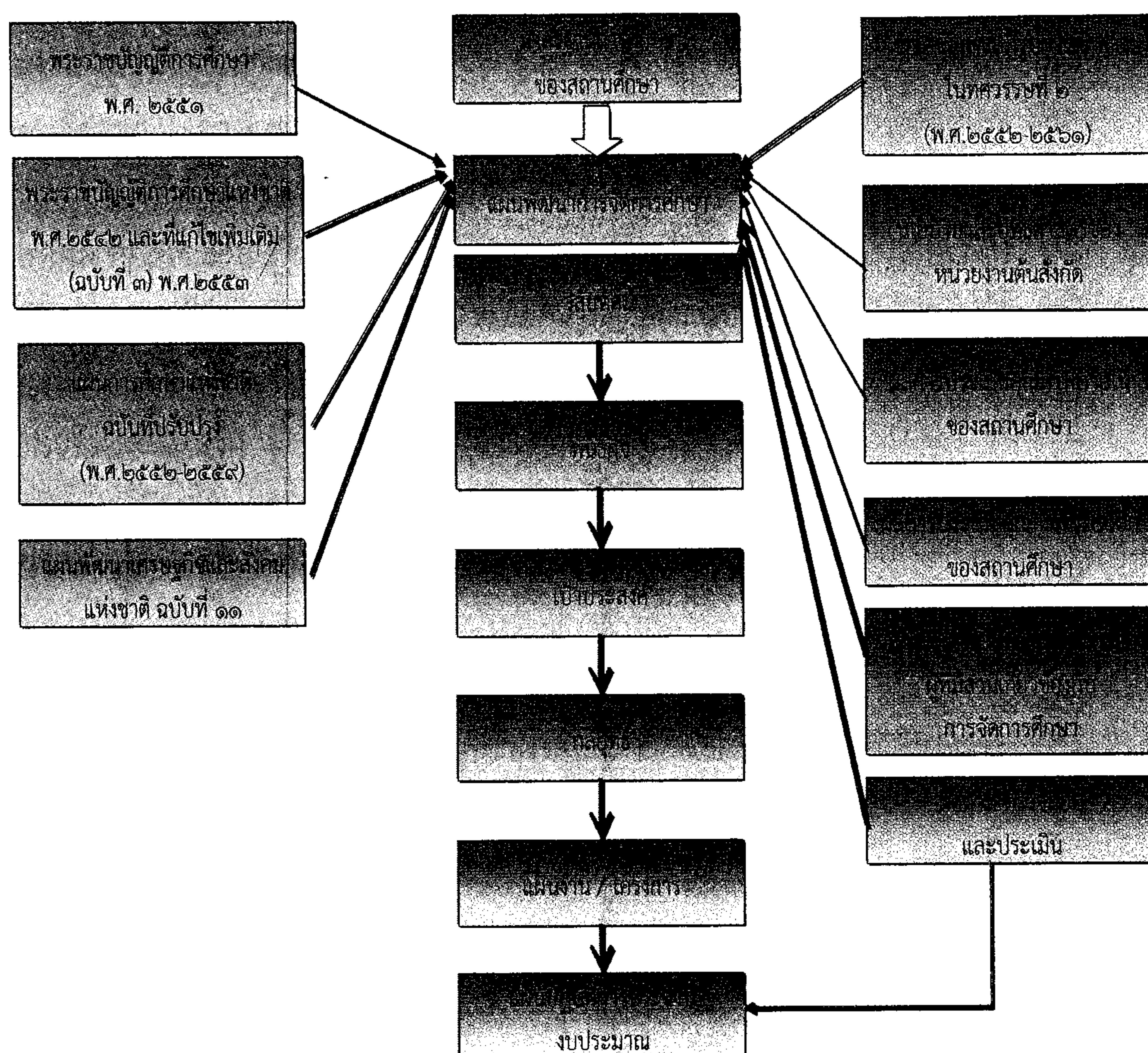
๒.๒.๖ กำหนดแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม เป็นการนำกลยุทธ์แต่ละกลยุทธ์ มาวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์ นำมากำหนดเป็นแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรม โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator : KPI) และเป้าหมาย (Target) เพื่อให้บรรลุกลยุทธ์นั้นๆ

การแสดงความเชื่อมโยงองค์ประกอบของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ ดังภาพที่ ๒.๒

ภาพที่ ๒.๒ แสดงความเชื่อมโยงองค์ประกอบของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีขั้นตอนดังภาพที่ ๒.๓

ภาพที่ ๒.๓ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๓ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วยสาระที่สำคัญดังนี้

๒.๓.๑ บริบทของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

- ๑) ความเป็นมา
- ๒) กรอบแนวคิด
- ๓) วัตถุประสงค์
- ๔) สภาพทั่วไปของสถานศึกษา
 - ก. ประวัติความเป็นมา ปรัชญา
 - ข. ข้อมูลด้านอาคารสถานที่
 - ค. ข้อมูลด้านบุคลากร
 - ง. ข้อมูลด้านหลักสูตรที่เปิดสอน
 - จ. ข้อมูลด้านผู้เรียน

ฯลฯ

๒.๓.๒ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

เป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยแสดงรายละเอียดในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้

๒.๓.๓ ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษา

๑) ผลการศึกษานโยบายเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ก. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑

(พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

ข. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙)

ค. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

ง. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

จ. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑)

ฉ. นโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต้นสังกัด

ฯลฯ

๒) ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนางานในหน้าที่ของสถานศึกษา

ก. ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข. ผลการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

๓) ผลการศึกษาความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔) ผลการศึกษาสภาพการณ์ของสถานศึกษา (SWOT Analysis) หรืออื่น ๆ

๒.๓.๔ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรนำเสนอความเชื่อมโยงองค์ประกอบของแผน ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ ดังในตัวอย่าง ๑ - ๔

ตัวอย่าง ๑
ความเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่พันธกิจ
วิทยาลัย.....

วิสัยทัศน์	ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	พันธกิจ
เราจะพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคโลกาภิวัตน์	๑. ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ ๒. บุคลากรมีสมรรถนะด้านการเรียนการสอน ๓. มีครุภัณฑ์และสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ๔. มีเครือข่ายชุมชน และสถานประกอบการร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา ๕. มีเครือข่ายผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ๖. มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานและระบบการตรวจติดตามที่มีคุณภาพ ๗. มีฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพ ๘. บุคลากรมีสมรรถนะด้าน ICT	๑. เพิ่มปริมาณกำลังคนด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ๒. พัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ๓. พัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งแก่ชุมชนด้วยกลไกอาชีวศึกษา ๔. สร้างผู้ประกอบการใหม่ ให้มีรายได้มั่นคงและยั่งยืน ๕. จัดระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการ

ตัวอย่าง ๒
ความเชื่อมโยงพันธกิจสู่กลยุทธ์ และแผนงาน โครงการ
วิทยาลัย.....

พันธกิจ	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	แผนงาน /โครงการ
๑. เพิ่มปริมาณกำลังคนด้านวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	รับสมัครนักศึกษา ปวช. ปวส. และนักศึกษาระยะสั้น ได้ตามเป้าหมายรายปี ไม่มีนักเรียนออกกลางคัน	๑.๑ เพิ่มปริมาณการรับนักศึกษาใหม่ ๑.๒ ลดการออกกลางคัน	๑.๑.๑ พัฒนาการประชาสัมพันธ์ ๑.๑.๒ ขยายโอกาสทางการศึกษา ๑.๑.๓ พัฒนาความร่วมมือ ๑.๑.๔ สร้างทัศนคติที่ดีต่อการอาชีวศึกษา ๑.๑.๕ เตรียมความพร้อมผู้เรียน ๑.๑.๖ ลดช่องว่างสร้างภูมิคุ้มกัน

ความเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม สู่เป้าหมาย และผู้รับผิดชอบ
วิทยาลัย.....

กลยุทธ์	แผนงานโครงการ	ตัวชี้วัดหลัก	เป้าหมาย (พ.ศ.)				ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด			
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	ผบ	ผผ	ผพ	ผว
๑.๑ เพิ่มปริมาณการรับ นักเรียนใหม่	๑.๑.๑ พัฒนาการ ประชาสัมพันธ์	๑. จำนวนวิธีที่ใช้ในการ ประชาสัมพันธ์	๔	๕	๕	๕	ถ		ก	
		๒. จำนวนโรงเรียนมัธยม ที่ได้รับการแนะแนว	๓	๔	๕	๕			ก	ล

ความเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ

แผนงาน โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย				โครงการ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ		งบประมาณ			
			๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙		เจ้าภาพ ยุทธศาสตร์	เจ้าภาพหลัก	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
๑.๑.๑ พัฒนา การ ประชา สัมพันธ์	๑) เพื่อให้ข่าวสารการ เปิดรับสมัครเข้าถึง กลุ่มเป้าหมาย	๑.จำนวนวิธี ที่ใช้ในการ ประชาสัมพันธ์	๔	๕	๕	๕	๑.โครงการ ประชาสัมพันธ์ เชิงรุก	ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฯ	งาน ประชาสัมพันธ์	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐
	๒) เพื่อประชาสัมพันธ์ แนวทางการศึกษา วิชาชีพแก่นักเรียน มัธยมต้น	๒.จำนวนโรงเรียน มัธยมที่ได้รับ การแนะแนว	๒๕	๓๐	๓๕	๔๐	๒.โครงการแนะ แนวสู่ครู	ฝ่ายพัฒนาฯ	งานแนะ แนวฯ	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐

๒.๔ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในแต่ละปีต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณในแต่ละแผนงานงาน ซึ่งรายละเอียดในแผนปฏิบัติการมีดังนี้

๒.๔.๑ บทนำ ประกอบด้วย สภาพปัจจุบัน โครงสร้างการบริหารและรายละเอียดบุคลากร วัสดุทัศน พันธ์กิจ ของหน่วยงานต้นสังกัด สรุปผลการดำเนินงาน ผลงานที่ประสบผลความสำเร็จ

๒.๔.๒ ทิศทางของสถานศึกษา ประกอบด้วย วัสดุทัศน พันธ์กิจ ปรัชญา ของสถานศึกษา ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียนนักศึกษา เป้าหมายจำนวนนักเรียนนักศึกษา ข้อมูลบุคลากร การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำแนกตามผลผลิต การจัดสรรงบประมาณรายได้สถานศึกษา (เงินบำรุงการศึกษา) จำแนกตามผลผลิต สรุปงบหน้ารายจ่าย จำแนกตามแผนงบประมาณ สรุปงบหน้ารายจ่าย จำแนกตามผลผลิต การกำกับติดตามประเมินผลและรายงาน

๒.๔.๓ ภาคผนวก ประกอบด้วย รายละเอียดแผนงาน โครงการ ประจำปีงบประมาณ รายละเอียดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ รายละเอียดครุภัณฑ์การศึกษาที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ รายละเอียดครุภัณฑ์การศึกษาที่ขอใช้เงินบำรุงการศึกษาของวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ

อนึ่ง การเขียนแผนงาน โครงการ กิจกรรม ควรประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินงาน งบประมาณ ผลผลิต ผลลัพธ์ การประเมินผลตามตัวชี้วัดของโครงการ

บทที่ ๓

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๓.๑ ความสำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

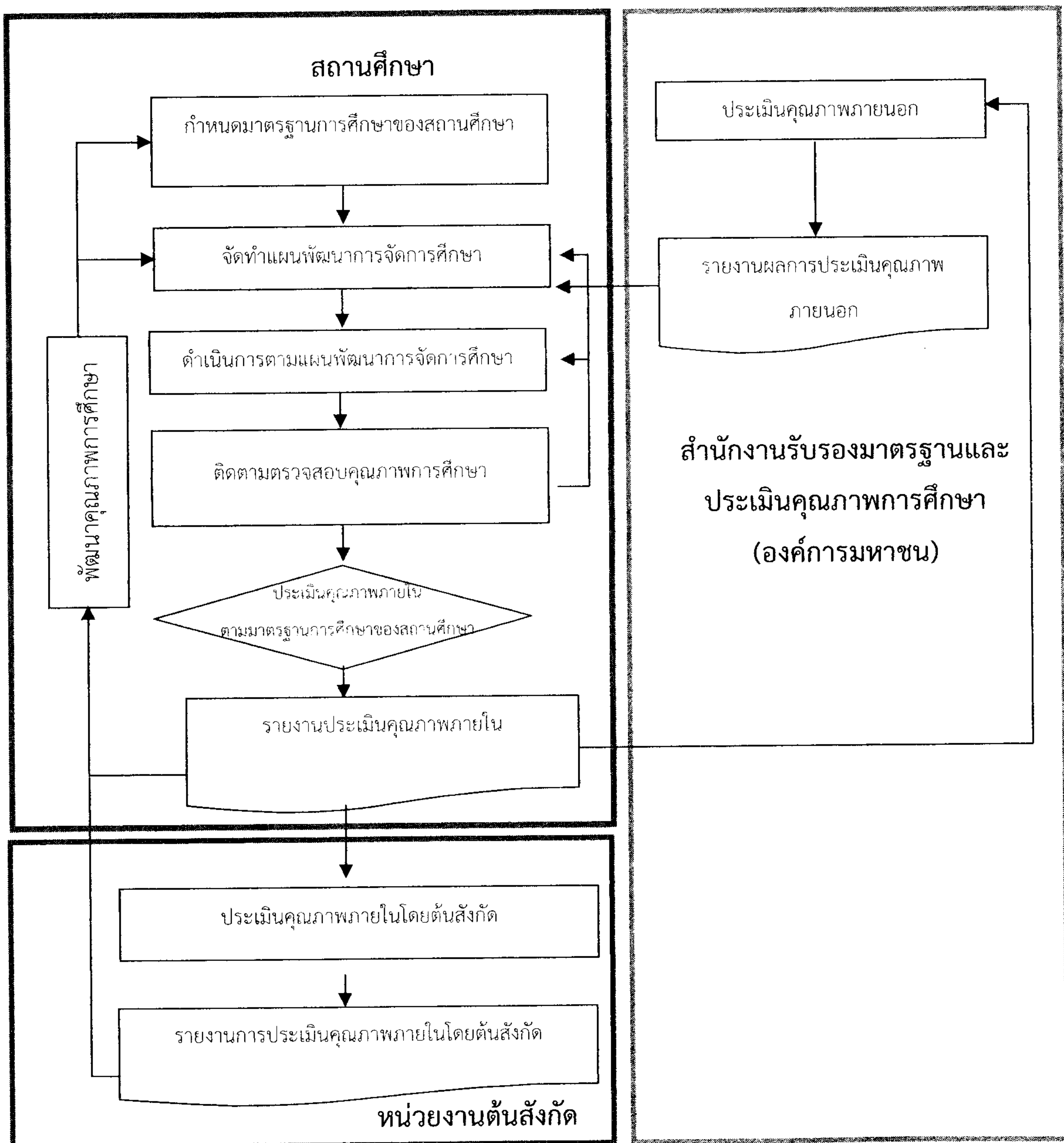
กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง ดังนั้นการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จึงเป็นขั้นตอนของการประกันคุณภาพภายในที่สำคัญและควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติ ได้ดำเนินไปมากน้อยเพียงใด และกระตุ้นให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน และทำให้สถานศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนด และพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ต่อไป

ดังนั้นการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จึงมุ่งเน้นติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่สถานศึกษากำหนดไว้ ผลที่ได้จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานศึกษา และตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา กล่าวคือ ส่วนที่ ๑ ได้แก่ การจัดการอาชีวศึกษาด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์หรืองานวิจัย ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และ ส่วนที่ ๒ การฝึกอบรมวิชาชีพ ได้แก่ ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สถานศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

จะเห็นได้ว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับการประเมินคุณภาพภายในเป็นการดำเนินงานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แต่แตกต่างกันในเรื่องจุดเน้นและบทบาทในการดำเนินการ ซึ่งการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มุ่งเน้นตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ส่วนการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษา

ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพสามารถสะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้เช่นกัน ข้อมูลทั้งสองส่วน สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้รวมทั้งนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้เช่นเดียวกัน ดังแสดงความสัมพันธ์ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ กับการประเมินคุณภาพภายนอก ดังภาพที่ ๓.๑

ภาพที่ ๓.๑ ความสัมพันธ์ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในระบบ
การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

๓.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๓.๒.๑ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถติดตามรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าการดำเนินงานและการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ เพื่อรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๓.๒.๓ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน

๓.๒.๔ เพื่อพร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๓.๓ หลักการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ ควรใช้หลักการบริหารงานเชิงระบบ เช่น ใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) เป็นเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดังนี้

๓.๓.๑ การวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (P)

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาสามารถตรวจสอบคุณภาพได้ตามบริบทของตนเอง ซึ่งควรมีการวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล หัวหน้างาน/แผนกวิชา ผู้บริหาร และคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ดังนั้นการวางแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจึงเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุด โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑) ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ สาระสำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๒) จัดทำปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๓) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๔) สรุป พร้อมทั้งกำหนดกรอบและประเด็นสำคัญของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๕) สร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบบันทึก แบบติดตาม แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ฯลฯ ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๓.๓.๒ การดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (D)

การดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาจากความก้าวหน้าของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ ซึ่งควรติดตามและตรวจสอบด้านปัจจัย

ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ตามแผนงานของแต่ละงาน โครงการ กิจกรรม ที่กำหนดไว้ เป็นการปฏิบัติร่วมกันของบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ควรใช้แนวทางในการ ดำเนินงาน ดังนี้

๑) กำหนดให้การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นแผนงาน โครงการ กิจกรรม ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๒) สร้างความตระหนัก ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาแก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๓) วางระบบการปฏิบัติงานและมอบหมายภารกิจการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดรายละเอียดและจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด

๔) ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ตามปฏิทินปฏิบัติงาน รวมทั้งดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

๕) รวบรวมร่องรอย หลักฐานการดำเนินงานและผลการตรวจสอบมาปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

๖) ดำเนินการติดตามตรวจสอบ รวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานการ ดำเนินงานทั้งหมดในภาพรวมของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานสรุป การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการ กำหนดมาตรการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

๓.๓.๓ สรุปรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (C)

การสรุปรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการตรวจสอบ ตนเอง งาน แผนกวิชา และสถานศึกษา เพื่อเป็นการทบทวนการปฏิบัติงาน จึงมีความสำคัญและจำเป็น อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สาระสำคัญของการสรุปรายงานประกอบด้วย

๑) วัตถุประสงค์และขอบเขต

๒) วิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

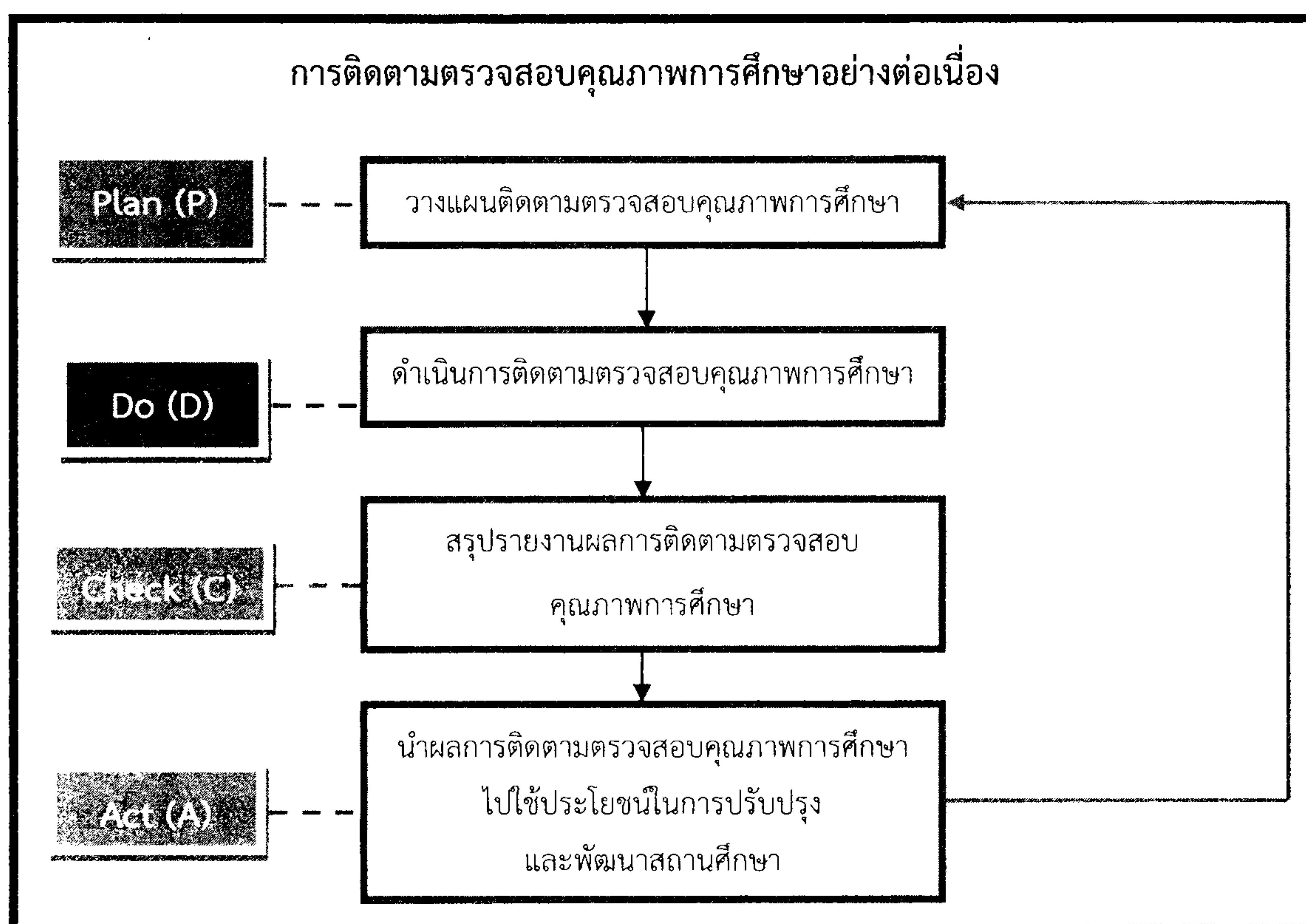
๓) ปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๔) รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา งาน โครงการ กิจกรรม ที่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

๕) ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง แต่ละแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่จะพัฒนาต้องกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบ อีกครั้ง

๓.๓.๔ การนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา (A)

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลไปปรับปรุงและพัฒนางานที่ตนเองรับผิดชอบ โดยระบุแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่ดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมาย และไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จัดบันทึกรายละเอียดในแต่ละประเด็น รวมทั้งข้อเสนอแนะ ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาภายในระยะเวลาที่กำหนด ตรวจสอบผลการดำเนินงานซ้ำและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยกระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษารูปได้ดังภาพที่ ๓.๒

ภาพที่ ๓.๒ กระบวนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๓.๔ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ

๓.๔.๑ การติดตามตรวจสอบระดับบุคคล

ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองที่ได้รับมอบหมายว่าบรรลุผลตามเป้าหมาย สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานเสนอต่อหัวหน้างาน หัวหน้าแผนกวิชา และผู้บริหาร

๓.๔.๒ การติดตามตรวจสอบระดับงาน และแผนกวิชา

ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานระดับงาน และแผนกวิชา ดำเนินการโดยคณะทำงานติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนของงาน และแผนกวิชาอย่างต่อเนื่อง โดย

พิจารณาผลการดำเนินงานว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา และเสนอผู้บริหาร

๓.๔.๓ การติดตามตรวจสอบระดับสถานศึกษา

ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานในระดับสถานศึกษา โดยคณะกรรมการ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา รายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเสนอคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษา

อนึ่ง คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ ๔ ปี ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	รองประธานกรรมการ
๓. รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	รองประธานกรรมการ
๔. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	รองประธานกรรมการ
๕. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๖. หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก	กรรมการ
๗. หัวหน้างานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์	กรรมการและเลขานุการ
๘. หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีดังนี้

๑. แนะนำ ปรีกษาและนิเทศแก่ครู และบุคลากรเป็นรายบุคคล โดยต้องศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการ วางแผนและกำหนดทางเลือก สร้างเครื่องมือและพัฒนาวิธีการ
๒. จัดทำคู่มือการนิเทศ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดย สถานศึกษาสามารถออกแบบตามบริบทของตนเอง
๓. ดำเนินการตรวจติดตาม
๔. รายงานผลพร้อมเสนอแนะ

บทที่ ๔

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๔.๑ ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพภายในเป็นขั้นตอนของสถานศึกษาการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งการประเมินคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อให้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ดังนั้น การประเมินคุณภาพภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานหรือการประเมินตนเอง (Self - Evaluation) ของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลัก ซึ่งสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจน เช่น ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ ด้านนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์หรืองานวิจัย ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เป็นต้น

สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพภายในที่กำหนดไว้โดยบุคลากรในหน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงพัฒนา ให้บรรลุเป้าหมายและนำไปสู่ การพัฒนาปรับปรุงตนเองและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

๔.๒ วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายใน

๔.๒.๑ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๔.๒.๒ เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจวางแผนพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

๔.๒.๓ เพื่อนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (ดังรายละเอียดในบทที่ ๕)

๔.๒.๔ เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๔.๓ หลักการประเมินคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพภายในต้องประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำทุกปีโดยบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การเลือกใช้วิธีการประเมินต้องเลือกวิธีการที่มีความชัดเจน มีความเป็นปรนัย มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับสิ่งที่ถูกประเมิน หลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นให้มากที่สุด มีการตรวจสอบความถูกต้องจากข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง ดังนั้นการประเมินคุณภาพภายในที่ดีมีหลักการดังนี้

๔.๓.๑ ความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) ผลการประเมินต้องได้ข้อมูลตรงตามที่ใช้ผลการประเมินต้องการ นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานได้จริง โดยเฉพาะถ้าสามารถให้ข้อมูลที่ช่วยในการพัฒนาตนเองได้ในระดับบุคคลจะทำให้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

๔.๓.๒ ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความเป็นไปได้ในแนวทางปฏิบัติจริง ประหยัด และคุ้มค่า

๔.๓.๓ ความเหมาะสม (Propriety Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน เช่น ไม่ก่อให้เกิดผลเสียกับผู้ให้ข้อมูล

๔.๓.๔ ความถูกต้อง (Accuracy Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้องให้ข้อมูลเชื่อถือได้ เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องมีความครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถวัดตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง แหล่งผู้ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง วิธีการวิเคราะห์และการเสนอผลการประเมินถูกต้อง และผลการประเมินมีความเป็นปรนัย

๔.๔ ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายใน

การดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาควรใช้หลักการบริหารเชิงระบบ เช่น วงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) เป็นเครื่องมือในการประเมินประกอบด้วย

๔.๔.๑ วางแผนการประเมิน (P) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจน โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแนวทางการดำเนินงาน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการประเมิน วัน เวลาในการประเมิน กรอบการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิธีการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน วางแผนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและรายงานผล

๔.๔.๒ ดำเนินการตามแผน (D) ดำเนินการประเมินตามแผนการประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการดำเนินงาน กำกับ ติดตามการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

๔.๔.๓ สรุปผลการประเมิน (C) ดำเนินการตัดสินผลการประเมินโดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินเทียบกับเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งสรุป จุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา และข้อเสนอแนะ รายงานต่อคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๔.๔.๔ นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงและพัฒนา (A) ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา การดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป

๔.๕ การดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาควรมี คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๓. รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	รองประธานกรรมการ
๔. รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	รองประธานกรรมการ
๕. รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	รองประธานกรรมการ
๖. ตัวแทนจากสถานประกอบการหรือบุคคลภายนอก	กรรมการ
- ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ๒ คน

๗. หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๘. หัวหน้างานวัดและประเมินผล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ตัวแทนจากสถานประกอบการไม่ควรซ้ำกับคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
หน้าที่ของคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มีรายละเอียดดังนี้

๑. จัดทำคู่มือการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
๒. จัดทำแผนการประเมิน และกำหนดเวลาการประเมิน
๓. ทำการประเมินคุณภาพแผนกวิชา หรือแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินแผนกวิชา ซึ่ง

ควรมีผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเป็นกรรมการ

๔. จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๔.๖ เกณฑ์และประเด็นการพิจารณาในการประเมินคุณภาพภายใน

เกณฑ์และประเด็นการพิจารณาในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาใช้สำหรับประเมินและตัดสินการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปจัดทำมาตรการเร่งรัดการพัฒนาสถานศึกษา

๔.๖.๑ เกณฑ์และประเด็นการประเมินตัวบ่งชี้ การประเมินการดำเนินงานในแต่ละตัวบ่งชี้ พิจารณาผลการประเมินเทียบกับเกณฑ์การตัดสินเป็นค่าคะแนนและระดับคุณภาพ ดังนี้

๕ คะแนน มีระดับคุณภาพ ดีมาก

๔ คะแนน มีระดับคุณภาพ ดี

๓ คะแนน มีระดับคุณภาพ พอใช้

๒ คะแนน มีระดับคุณภาพ ต้องปรับปรุง

๑ คะแนน มีระดับคุณภาพ ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

การประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นการประเมิน หลักฐานที่ใช้ในการประเมินและเกณฑ์การตัดสิน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

มาตรฐานที่ ๑ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสม ๒.๐๐ ขึ้นไป

ประเด็นการประเมิน	หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน	เกณฑ์การตัดสิน
ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยสะสม ๒.๐๐ ขึ้นไปเทียบกับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ทั้งนี้ยกเว้นผู้เรียนที่ออกกลางคันโดยพิจารณาจากภาพรวมของสถานศึกษา	๑. หลักฐานจากงานทะเบียนด้านผู้เรียนในระดับ ปวช. และ ระดับ ปวส. ๒. ร้อยละ ของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสม ๒.๐๐ ขึ้นไปเทียบกับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมดทั้งนี้ ยกเว้นผู้เรียนที่ออกกลางคัน	● ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป = ๕ คะแนน ดีมาก ● ร้อยละ ๗๐-๗๙.๙๙ = ๔ คะแนน ดี ● ร้อยละ ๖๐-๖๙.๙๙ = ๓ คะแนน พอใช้ ● ร้อยละ ๕๐-๕๙.๙๙ = ๒ คะแนน ต้องปรับปรุง ● ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ = ๑ คะแนน ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงาน ชุมชน ที่มีต่อคุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นการประเมิน	หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน	เกณฑ์การตัดสิน
(๑) สถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ (๒) สถานศึกษามีผลการประเมินความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๕๑-๕.๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๕๐ - ๕๙.๙๙ (๓) สถานศึกษามีผลการประเมินความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๕.๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๖๐ - ๖๙.๙๙ (๔) สถานศึกษามีผลการประเมินความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๕.๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ - ๗๙.๙๙ (๕) สถานศึกษามีผลการประเมินความพึงพอใจเฉลี่ย ๓.๕๑- ๕.๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	๑. หลักฐานเกี่ยวกับการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือประเมินความพึงพอใจ โดยใช้แบบประเมิน มาตราส่วนประมาณค่า ๑-๕ ๒. ผลการประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการ หน่วยงานที่รับผู้เรียนเข้าฝึกงาน ๓. ผลการประเมินความพึงพอใจของบุคคลในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ๔. ผลการประเมินความพึงพอใจในภาพรวม ของสถานประกอบการ หน่วยงานและ บุคคลในชุมชน	●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) และมีผลตาม (๕) = ๕ คะแนน ดีมาก ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) และมีผลตาม (๔) = ๔ คะแนน ดี ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) และมีผลตาม (๓) = ๓ คะแนน พอใช้ ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) และมีผลตาม (๒) = ๒ คะแนน ต้องปรับปรุง ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) = ๑ คะแนน ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

มาตรฐานที่ ๒ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ระดับคุณภาพในการใช้และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ หรือประชาคมอาเซียน

ประเด็นการประเมิน	หลักฐานที่ใช้ในการประเมิน	เกณฑ์การตัดสิน
(๑) สถานศึกษามีการสำรวจข้อมูลความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร (๒) สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๓) สถานศึกษามีการทดลองใช้หลักสูตร (๔) สถานศึกษามีการประเมินหลักสูตร (๕) สถานศึกษามีการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่พัฒนาแล้วตามข้อ (๑)- (๔) ไม่เกิน ๓ ปี ไปใช้อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของจำนวนสาขางานที่จัดการเรียนการสอน	๑. ข้อมูลสาขางานที่เปิดสอนในสถานศึกษา ๒. รายงานการสำรวจความต้องการหรือความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา ๓. หลักฐานความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา ๔. หลักฐานการทดลองใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา ๕. หลักฐานการประเมินหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา ๖. หลักฐานที่สาขางานได้นำหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่พัฒนาแล้วไม่เกิน ๓ ปี ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ๗. ร้อยละของสาขางานที่ได้นำหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชาที่พัฒนาแล้วไม่เกิน ๓ ปี ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเทียบกับสาขางานที่เปิดสอนในสถานศึกษา	●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) = ๕ คะแนน ดีมาก ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) (๒) (๓) และ (๔) = ๔ คะแนน ดี ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) (๒)และ (๓) = ๓ คะแนน พอใช้ ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑)และ (๒) = ๒ คะแนน ต้องปรับปรุง ●ปฏิบัติตามประเด็น (๑) = ๑ คะแนน ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

ฯลฯ

๔.๖.๒ เกณฑ์การตัดสิน เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมินแต่ละมาตรฐาน และระดับสถานศึกษา นำคะแนนที่ได้จากการตรวจประเมินทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย แล้วเทียบกับเกณฑ์การตัดสินดังนี้

คะแนน ๔.๕๑ - ๕.๐๐ ประเมินผลอยู่ในระดับ ดีมาก

คะแนน ๓.๕๑ - ๔.๕๐ ประเมินผลอยู่ในระดับ ดี

คะแนน ๒.๕๑ - ๓.๕๐ ประเมินผลอยู่ในระดับ พอใช้

คะแนน ๑.๕๑ - ๒.๕๐ ประเมินผลอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง

คะแนน ๑.๐๐ - ๑.๕๐ ประเมินผลอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

๔.๖.๓ เกณฑ์ผ่านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาจะผ่านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ต้องมีผลตามเกณฑ์ทั้ง ๒ ข้อต่อไปนี้

๑) แต่ละตัวบ่งชี้ได้คะแนนตามเกณฑ์การตัดสินไม่ต่ำกว่า ๓ คะแนน และ

๒) แต่ละมาตรฐานได้คะแนนเฉลี่ยจากทุกตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์การตัดสินไม่ต่ำกว่า

๓.๕๐ คะแนน

บทที่ ๕

การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในและการนำผลไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๕.๑. การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

๕.๑.๑ ความสำคัญของการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภายใต้กรอบการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทำการประเมินตนเองครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน (รายงานการประเมินตนเอง : SAR , รายงานประจำปี) เพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชนได้ทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ และ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๕.๑.๒ วัตถุประสงค์ของการเขียนรายงานประเมินคุณภาพภายใน

- ๑) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- ๒) เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนาของสถานศึกษา
- ๓) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา
- ๔) เพื่อรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน

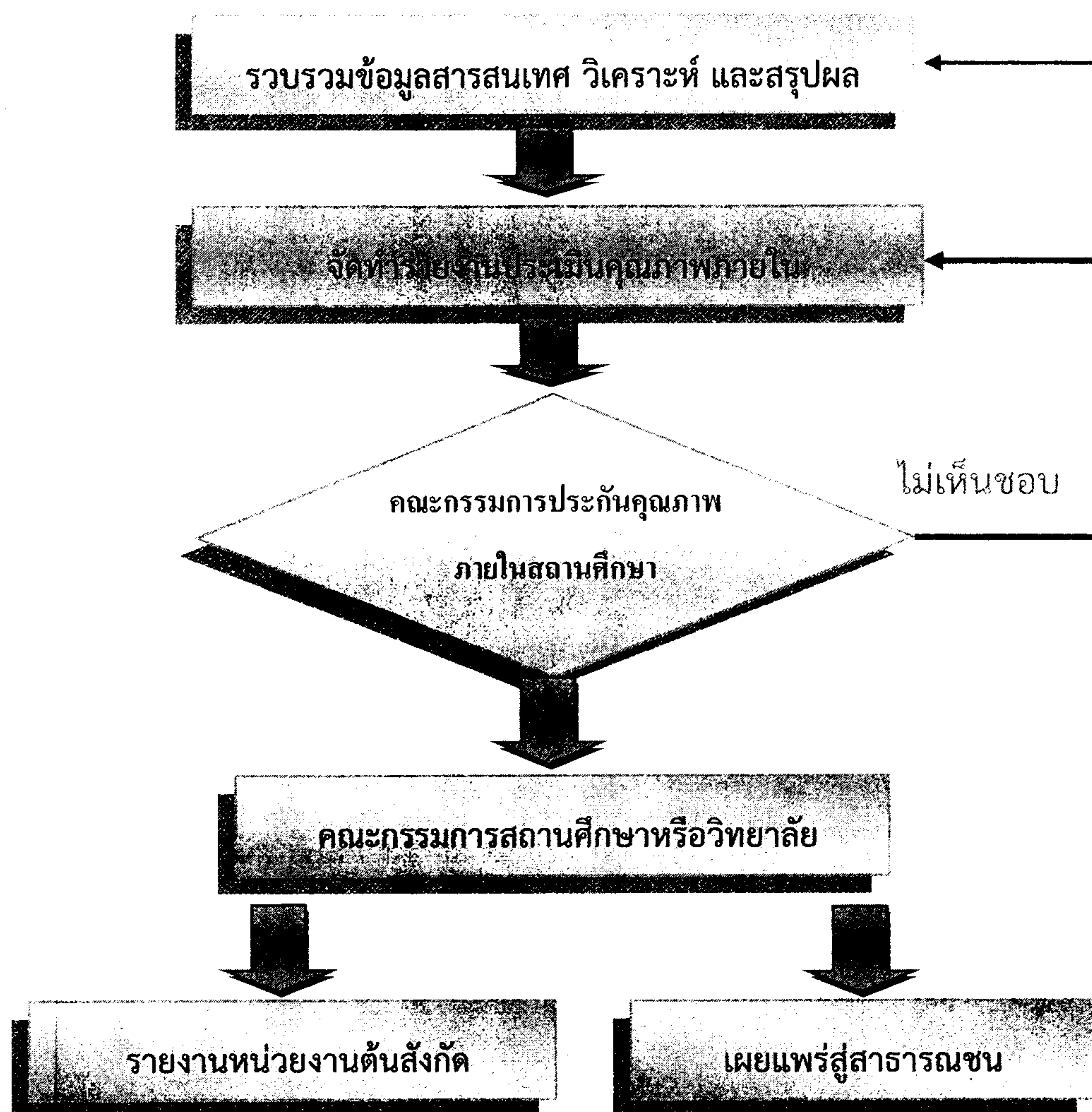
๕.๑.๓ ประโยชน์ที่ได้รับจากรายงานประเมินคุณภาพภายใน

- ๑) สถานศึกษามีฐานข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งในด้านจุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา และแนวทางการพัฒนา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป
- ๒) สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- ๓) ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในส่วนที่ดีและส่วนที่ควรพัฒนาโดยมีการประชาสัมพันธ์ ในวงกว้าง และให้การช่วยเหลือ สนับสนุนอย่างเหมาะสม
- ๔) หน่วยงานต้นสังกัด มีฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา

๕) สถานศึกษาใช้รายงานประเมินคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๕.๑.๔ ขั้นตอนการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ขั้นตอนการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน รายละเอียดสรุปได้ดังภาพที่ ๕.๑

ภาพที่ ๕.๑ ขั้นตอนการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มีหน้าที่จัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน มีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนดังนี้

๑) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ และสรุปผลการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในต้องมีความสมบูรณ์ มีคุณภาพตรงตามสภาพของสถานศึกษา ซึ่งต้องดำเนินการดังนี้

(๑) รวบรวมข้อมูล สารสนเทศจากการดำเนินงานผลการจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตรสถานศึกษา และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีให้ครอบคลุมมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

(๒) ออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ในแต่ละมาตรฐาน

(๓) วิเคราะห์และสรุปผลเพื่อการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายใน

๒) เขียนรายงานประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบ รายงานประเมินคุณภาพภายในได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายนำเสนอทั้งข้อมูล เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๓) เสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพิจารณาให้ความ เห็นชอบรายงานประเมินคุณภาพภายในที่จัดทำเสร็จสมบูรณ์ และนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา หรือ วิทยาลัย พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อรับรองผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและ นำผลการประเมินจากรายงานไปพัฒนาปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

๔) รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน รายงานประเมินคุณภาพ ภายในที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว จะต้องรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องได้แก่ ต้นสังกัด ครู ผู้ปกครอง หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี ตามความเหมาะสม เช่น รายงาน ประเมินคุณภาพภายใน ผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา จุลสาร อนุสาร แผ่นพับ หรือการประชุม เป็นต้น

๕.๑.๕ องค์ประกอบของเนื้อหาในรายงานประเมินคุณภาพภายใน

๑) บทสรุปของผู้บริหาร สรุปจากสภาพทั่วไปของสถานศึกษาการดำเนินงาน ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา (ประมาณ ๓ - ๕ หน้า)

๒) สภาพทั่วไปของสถานศึกษา ประกอบด้วย

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ ประวัติสถานศึกษา ขนาด และที่ตั้ง สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม และงบประมาณ

(๒) สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ครูและ บุคลากรทางการศึกษา

(๓) ระบบโครงสร้างการบริหาร ได้แก่ แผนภูมิการบริหารงาน

(๔) เกียรติประวัติของสถานศึกษา ได้แก่ รางวัลและผลงานของสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมในรอบปีการศึกษา

(๕) ความสำเร็จตามเป้าหมายของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา

(๖) ความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนบริหารความเสี่ยง

๓) การดำเนินงานของสถานศึกษา

- (๑) ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา
- (๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษา
- (๓) มาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยง
- (๔) การพัฒนาการจัดการศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา

๔) การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการรายงานผลการดำเนินงานแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ดังนี้

- (๑) วิธีการดำเนินการแต่ละตัวบ่งชี้
 - (๒) ผลการดำเนินงานแต่ละตัวบ่งชี้ เช่น โครงการ กิจกรรมที่ได้จัดทำ ซึ่งแสดงถึงความพยายาม เพื่อให้เกิดผลตามตัวบ่งชี้
 - (๓) ตารางผลการประเมินของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้
 - (๔) ผลสัมฤทธิ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน คือ ดีมาก ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง และต้องปรับปรุงเร่งด่วน
 - (๕) วิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา
- ๕) สรุปและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา สิ่งที่จะต้องรายงานได้แก่
- (๑) สรุปผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
 - (๒) แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต
 - (๓) ความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖) ภาคผนวก ประกอบด้วย คำสั่ง ฐานข้อมูล และเอกสารรับรองของสถานศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพิจารณา

๕.๒ การนำผลไปพัฒนาคูณภาพการศึกษา

การจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทำให้ทราบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ว่ามีคุณภาพระดับใด ถ้าผลการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีขึ้นไป ให้รักษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Good practice) ไว้ แล้วนำมาทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) ของสถานศึกษา ถ้าผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี ต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อวางแผนพัฒนาปรับปรุงในปีต่อไป สำหรับเรื่องที่ไม่เป็นปัญหาต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็น การพัฒนาคูณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลจากการประเมินคุณภาพภายใน ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๕.๒.๑ การบริหารจัดการ

สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและด้านอื่นๆ ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ได้มาจากผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ดังนี้

๑) ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการบริหารจัดการหรือการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่สถานศึกษากำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนดำเนินการของสถานศึกษา

(๒) กระบวนการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์

(๓) การวิจัยและนวัตกรรม

(๔) การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

(๕) การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา และนันทนาการ

(๖) การบริหารและการจัดการสถานศึกษา

(๗) การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

(๘) การเงินและงบประมาณของสถานศึกษา

๒) ใช้ในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา หรือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

๓) ใช้ในการกำกับ ติดตาม และควบคุม การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

๕.๒.๒ การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ผลการประเมินคุณภาพมีประโยชน์ในการใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ดังนี้

๑) นำผลไปใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

๒) ครูสร้างองค์ความรู้ ด้วยการประชุม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การค้นคว้าจากตำรา เอกสาร และงานวิจัย เป็นต้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

๕.๒.๓ การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาก่อให้เกิดการสร้างความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ หน่วยงาน ภาควิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และฝึกทักษะ มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อเพิ่มทักษะทุกด้านในวิชาชีพนั้นๆ

๕.๒.๔ การพัฒนาสังคม และชุมชน

ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษานำไปสู่การพัฒนาการให้บริการวิชาการ และวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน อีกทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชนในการส่งบุตรหลานเข้าสู่สถานศึกษา

๕.๒.๕ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

รายงานประเมินคุณภาพภายใน เป็นข้อมูลสำหรับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

(ตัวอย่าง)

รายงานประเมินคุณภาพภายใน
ประจำปีการศึกษา

วิทยาลัย

จังหวัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำนำ

วิทยาลัย.....

เดือน..... พ.ศ.....

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ตอนที่ ๑ สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

- ๑.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา
- ๑.๒ สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา
- ๑.๓ ระบบโครงสร้างการบริหาร
- ๑.๔ เกียรติประวัติของสถานศึกษา
- ๑.๕ ความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
- ๑.๖ ความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนบริหารความเสี่ยง

ตอนที่ ๒ การดำเนินงานของสถานศึกษา

- ๒.๑ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา
- ๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
- ๒.๓ มาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยง
- ๒.๔ การพัฒนาสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

ตอนที่ ๓ การดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษา

- มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ
- มาตรฐานที่ ๒ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
- มาตรฐานที่ ๓ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- มาตรฐานที่ ๔ การบริการวิชาชีพสู่สังคม
- มาตรฐานที่ ๕ นวัตกรรมและการวิจัย
- มาตรฐานที่ ๖ ภาวะผู้นำและการจัดการ
- มาตรฐานที่ ๗ การประกันคุณภาพภายใน
- มาตรฐานที่ ๘ การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
- มาตรฐานที่ ๙

ตอนที่ ๔ สรุปและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา

- ๔.๑ สรุปผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
- ๔.๒ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา
- ๔.๓ ความต้องการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก คำสั่งคณะกรรมการ.....

ฯลฯ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

เขียนสรุปเป็นความเรียงโดยย่อ ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
๒. หลักสูตรการเรียนการสอน
๓. สภาพการดำเนินงานและผลการประเมินคุณภาพภายใน (ตามเป้าหมายแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา)
๔. จุดเด่น-จุดที่ต้องพัฒนา
๕. แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษา

[illegible]

ตอนที่ ๑

สภาพทั่วไปของสถานศึกษา

๑.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา

๑.๑.๑ ประวัติของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๑.๒ ขนาดและที่ตั้ง

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๑.๓ สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๑.๔ งบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น บาท รายละเอียดแสดงในตารางที่ ๑.๑

ตารางที่ ๑.๑ งบดำเนินการ งบประมาณ ประจำปีการศึกษา

รายการ	
๑. งบบุคลากร	จำนวนเงิน (บาท)
(เงินเดือน, เงินประจำตำแหน่ง, เงินวิทยฐานะ, ค่าจ้างลูกจ้างประจำ)	
๒. งบดำเนินงาน	
๒.๑ งบดำเนินงาน (ของแผนงาน โครงการ ในแผนปฏิบัติการประจำปี)	
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	
๓. ค่าเสื่อมราคา	
๔. งบเรียนฟรี ๑๕ ปี : ค่าจัดการเรียนการสอน (งบอุดหนุนขั้นพื้นฐาน)	
๔.๑ ค่าจัดการเรียนการสอน	
๔.๒ ค่าหนังสือเรียน+เครื่องแบบ+อุปกรณ์+กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
๕. งบรายจ่ายอื่น ๆ (เงินอุดหนุนโครงการพิเศษต่าง ๆ)	
๕.๑ โครงการ Fix it Center	
๕.๒ สิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่	
๕.๓ โครงการคุณธรรมนำความรู้สู่เศรษฐกิจพอเพียง	
๕.๔ โครงการหารายได้ระหว่างเรียน	
๕.๕ โครงการสร้างอาชีพเพื่อชุมชน/วิชาชีพพระยะสัน	
ฯลฯ	
รวมงบดำเนินการทั้งสิ้น	

๑.๒ สภาพ

ประกาศนียบ
พ.ศ. ๒๕๕๖

ดังแสดงในต
ตารางที่ ๑.๒

ระดับชี้

ปวช. ๑

ปวช. ๒

ปวช. ๓

รวมระดับ ๒

ปวส. ๑

ปวส. ๒

รวมระดับ ป

รวมทั้งหมด

๑.๒ สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา

วิทยาลัย จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๕ ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พ.ศ. ๒๕๔๖ รายละเอียดสภาพปัจจุบันของสถานศึกษามีดังนี้ .

๑.๒.๑ จำนวนผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา.....
ดังแสดงในตารางที่ ๑.๒ ถึงตารางที่ ๑.๕

ตารางที่ ๑.๒ จำนวนผู้เรียนจำแนกตามระดับชั้น หลักสูตร เพศ

ระดับชั้น	หลักสูตร				รวม		
	ปกติ + ทวิภาคี		เทียบโอนฯ				
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ทั้งหมด
ปวช. ๑							
ปวช. ๒							
ปวช. ๓							
รวมระดับ ปวช.							
ปวส. ๑							
ปวส. ๒							
รวมระดับ ปวส.							
รวมทั้งหมด							

ตารางที่ ๑.๓ จำนวนผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นและ/หรือแกนมัธยม จำแนกตามหลักสูตร

ประเภทวิชา สาขาวิชา เพศ (รายงานเฉพาะสถานศึกษาที่เปิดสอน)

รุ่นที่/ปี	หลักสูตร	ประเภทวิชา/สาขาวิชา	จำนวนรายวิชา	จำนวนผู้เรียน		
				ชาย	หญิง	รวม
รวม						

ตารางที่ ๑.๔ จำนวนผู้บริหารและครูจำแนกตามสถานภาพ เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง

ผู้บริหาร/แผนกวิชา	จำนวน (คน)	สถานภาพ			เพศ		วุฒิการศึกษา				ตำแหน่ง ผู้บริหาร/ครู			
		ข้าราชการ	พนักงานฯ	อัตราจ้าง	ชาย	หญิง	ป. เอก	ป. โท	ป. ตรี	ต่ำกว่า	ครูผู้ช่วย	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษ	เชี่ยวชาญ
ฝ่ายผู้บริหาร														
แผนกวิชา														
แผนกวิชา														
แผนกวิชา														
แผนกวิชา														
แผนกวิชา														
รวมทั้งหมด														

ตารางที่ ๑.๕ จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนจำแนกตามงาน สถานภาพ เพศ วุฒิการศึกษา

งานตามโครงสร้างบริหารสถานศึกษา	จำนวน (คน)	สถานภาพ			เพศ		วุฒิการศึกษา				
		ข้าราชการ ก.พ.	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	ชาย	หญิง	ม.ต้นหรือ ต่ำ กว่า	ม.ปลาย/ปวช.	ปวส./อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ป.ตรี
รวมทั้งหมด											

๑.๓ ระบบโครงสร้างบริหาร

เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรได้
ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล ร่วมปรับปรุง จึงกระจายอำนาจการบริหารงานภายในสถานศึกษาตาม
โครงสร้างการบริหารงานดังนี้ (แสดงแผนภูมิโครงสร้างการบริหารของวิทยาลัย)

๑.๔ เกียรติประวัติของสถานศึกษา

(รางวัลและผลงานของสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมในรอบปีการศึกษา)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑.๕ ความสำเร็จตามเป้าหมายของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ความสำเร็จตามเป้าหมายของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ซึ่งประชาคมของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบมีดังนี้

ด้าน	เป้าหมายความสำเร็จ
๑.๔.๑ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	
๑.๔.๒ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	
๑.๔.๓ การบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา	
๑.๔.๔ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ	
๑.๔.๕ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย	
๑.๔.๖ การปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก	
๑.๔.๗ การประกันคุณภาพการศึกษา	
๑.๔.๘ การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	
๑.๔.๙	

๑.๖ ความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนบริหารความเสี่ยง

ความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีการศึกษา..... ซึ่ง
ประชาคมของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบมีดังนี้

ด้าน	เป้าหมายความสำเร็จ
๑.๕.๑ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ของผู้เรียน ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา	
๑.๕.๒ ความเสี่ยงด้านการทะเลาะวิวาท	
๑.๕.๓ ความเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด	
๑.๕.๔ ความเสี่ยงด้านสังคม เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	
๑.๕.๕ ความเสี่ยงด้านการพนันและการมั่วสุม	

ตอนที่ ๒

การดำเนินงานของสถานศึกษา

๒.๑ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา

ปรัชญา

วิสัยทัศน์

พันธกิจ

เป้าประสงค์

๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษา จึงกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาดังนี้

ด้าน	เป้าหมายความสำเร็จ	ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(ให้จัดทำจนครบเป้าหมายความสำเร็จทุกข้อและสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา)

๒.๓ มาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามแผนบริหารความเสี่ยง
จึงกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมความเสี่ยง ดังนี้

ด้าน	มาตรการป้องกันและควบคุม	เป้าหมายความสำเร็จ
๒.๓.๑ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของ ผู้เรียน ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา		
๒.๓.๒ ความเสี่ยงด้านการทะเลาะวิวาท		
๒.๓.๓ ความเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด		
๒.๓.๔ ความเสี่ยงด้านสังคม เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร		
๒.๓.๕ ความเสี่ยงด้านการพนันและ การมั่วสุม		

(ให้จัดทำจนครบเป้าหมายความสำเร็จทุกข้ออย่างสอดคล้องกับแผนการบริหารความเสี่ยง)

๒.๔ การพัฒนาสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการประเมิน	แผนการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ
๒.๔.๑ การประเมินคุณภาพภายนอก	
๑)	
๒)	
๒.๔.๒ การประเมินคุณภาพภายในโดยต้นสังกัด	
๑)	
๒)	
๒.๔.๓ การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	
๑)	
๒)	